

Spital regiunal Surselva SA – alzament dallas contribuziuns annualas per garantir il menaschi current

Preziada presidenta dil parlament
Stimadas parlamentarias, stimai parlamentaris

Situaziun da partenza

Il sistem da sanadad svizzer ei en ina fasa da transformaziun. Augments da cuosts enorms entras las aspectativas dalla societad per medischina dalla pli aulta qualitat en cumbinaziun cun la munconza da personal dil fatg, conflicts geopolitics, la carischia ni era la discordia politica e bloccadas ella discussiun co ins vul sligiar il problem dils «cuosts el sectur da sanedad» ein mo entgins exempels che dattan perdetga dalla situaziun da partenza complexa.

Consequentamein vegn il squetsch economic sin igl ambient dils spitals e cun quai era sin il Spital regiunal Surselva mintg'onn pli e pli gronds. Ils davos onns ha il Spital regiunal Surselva luvrau cun stentas extremas per tener quen dallas aspectativas dalla populaziun e dils hospes en Surselva, mo era dallas legislaziuns da spitals e dalla voluntad politica, tut quei denter auter era sin giavisch dalla confederaziun.

Deplorablamein stuein nus ussa constatar ch'ina finanziaziun autonoma dil menaschi dil spital en Surselva ei buca pli pusseivla. Quei ha da far cun ils motivs surnumnai, denton buca sco davos era cun las tariffas da spital sutfinanziadas massivamein e cun expensas per prestaziuns d'utilidad publica sco p.ex. il survetsch da salvament ni l'instrucziun e la perscrutaziun universitara che vegnan buc indemnisadas aschia ch'ils cuosts fussen cuvretgs.

Motivs per las difficultads finanzialas

Ils motivs per il disequilibre finanzial dil Spital regiunal Surselva ein complexs.

a) Prestaziuns ambulontas sutfinanziadas per ver 20 – 30 %

In motiv principal ei la tariffa ambulonta che cuviera dapi onns buc ils cuosts. Il cantun Grischun ha cun la valur dil punct da taxa da CHF 0.83 ina dallas pli bassas tariffas dall'entira Svizra. Ella Svizra franzosa importa la valur dil punct da taxa per exact la medema prestaziun medicinala actualmein denter CHF 0.89 e CHF 0.91.

Svilup da cass ambulonts el Spital regiunal Surselva

Jahr	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Total	7'969	7'918	8'428	8'831	8'790	11'290	11'979	12'171	14'450	16'649

Svilup da cass staziunars el Spital regiunal Surselva

Jahr	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Total	2'558	2'736	2'592	2'432	2'451	2'550	2'489	2'375	2'602	2'638

La midada da tractaments el camp ambulont ei bein veseivla. Ils davos 10 onns ein vegni tractai en media 10'848 pazientas e pazients per onn, ferton ch'il Spital regiunal Surselva ha tractau il 2022 gia varga 16'500 pazientas e pazients a moda ambulonta.

Tenor la calculaziun actuala stuess la valur dil punct da taxa el Spital regiunal Surselva esser denter CHF 0.98 e CHF 1.11, per che las prestaziuns medicinalas sappien vegrir contonschidas a moda persistenta e senza stuer alzar las contribuziuns annualas.

Els biars contracts da tariffas cun assicuraders ei ina compensaziun da carischia buca previda. Aschia eis ei per il mument buca pusseivel da dar vinavon ils cuosts carschents (sco la compensaziun da carischia tier il personal, cuosts pli aults per la cumpra da beins medicinals ni cuosts d'energia massivamein pli aults). Cun expensas totalas da CHF 38.8 milliuns igl onn 2022 ed ina carischia da 2.5 % mutta igl augment dils cuosts pigl onn 2023 a bunamein CHF 1.0 milliun, ina summa ch'ei buca cuvretga entras las tariffas.

b) Mandat da prestaziun ginecologia/agid da pigliauncas/pediatria

Sin fundament dallas frequenzas actualas e futuras sco era la situaziun da tariffas san quellas prestaziuns buca pli vegrir purschidas aschia ch'ellas cuvressan ils cuosts. Perquei che miedis accreditai crodan naven (pensiunaments da miedis che han menau ina pratica da medischina ginecologica a Glion), drova ei per igl avegnir in tierz miedi en survetsch dil spital per garantir il provediment da basa el spital. Perquei sto vegrir quintau per ils proxims onns aunc ina gada cun in augment dils cuosts.

Actualmein dat ei in mandat da prestaziun dalla SanaSurselva cun in'indemnisaziun maximala da CHF 536'000 che cuoza aunc tochen igl onn 2027. Il deficit digl onn 2022 ha denton importau CHF 1.15 milliuns (quen dils cuosts cumpleins). Actualmein maunca pia ina finanziaziun dil menaschi supplementara da rodund CHF 0.6 milliuns.

Schibein la pediatria sco era igl agid da pigliauncas e la ginecologia han ina gronda muntada per l'economia publica e l'economia da menaschi. Ellas porschan plazzas da lavur per:

- 2 miedias/miedis specialists agid da pigliauncas/ginecologia en in pensum da total 180 %
- 1 mieri specialist agid da pigliauncas/ginecologia en in pensum da ca. 30 % (model da mieri accreditau)
- 2 miedias/miedis pediatria en in pensum da total 60 % (garanzia da survetschs)
- 13 personas specialisadas ella tgira en in pensum da total 675 %
- 11 spindreras en in pensum da total 613 %

Ei setracta da total 29 collaboraturas e collaborators resp. 15.58 plazzas cumpleinas.

Per la populaziun ein quellas prestaziuns al liug, pia el Spital regiunal Surselva, da gronda impurtonza. Dil basegns dallas famiglias e d'enconuschents da saver visitar mintga di la mumma ed igl affon nievnaschiu vegrir teniu quen il meglier en «lur» spital ella regiun.

c) Survetsch da salvament sutfinanziau

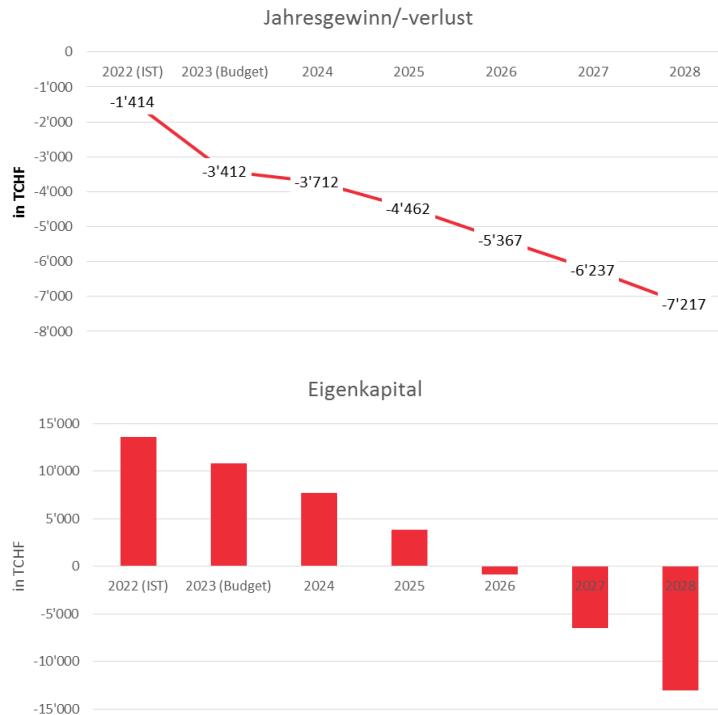
La finanziaziun dil survetsch da salvament el cantun Grischun ei tenor lescha l'incumbensa dil cantun. La sutfinanziaziun dil salvament ha viu ora ils davos onns sco suonda:

Rettungsdienst Surselva	2018	2019	2020	2021	2022	Total letzte 5 Jahren
Jahr						
Ergebnis nach Vollkosten	CHF 419'511.00	CHF 324'883.45	CHF 708'074.10	CHF 1'154'029.60	CHF 944'561.80	CHF 3'551'059.95
Beitrag Kanton	CHF 344'880.00	CHF 343'580.45	CHF 341'180.10	CHF 369'152.60	CHF 640'747.30	CHF 2'039'540.45
Defizit zu Lasten Trägerschaft	CHF -74'631.00	CHF 18'697.00	CHF -366'894.00	CHF -784'877.00	CHF -303'814.50	CHF -1'511'519.50

En total ha il menaschi dil spital finanziau ils davos 5 onns in deficit da rodund CHF 1.5 milliuns.

Situaziun finanziala actuala

El plan da finanzas che vegn surluvraus mintg'onn ei da veser ch'ins fa sperditas massivas, sch'il sostegn dils pertadars vegn buc augmentaus. El mender scenari vegn il Spital regiunal Surselva buca pli ad esser liquids igl onn 2024 ed il pli tard igl onn 2026 vegn la Spital regiunal Surselva SA a stuer annunziar il concuors resp. a stuer decider mesiras da sanaziun.

Niev model per il mandat da prestaziun per las vischnauncas pertadras

Per saver finanziar era ils proxims onns il menaschi dil spital, mo era per risguardar augmenti d'efficienza ed eventualas adattaziuns da tariffas ni in augment dils pagaments da contribuziuns dil cantun, duei ina finanziaziun sin scalem EBIT (resultat da gestiun avon resultat finanzial) menar alla finamira.

Cun quella varianta ei il Spital regiunal Surselva habels da menar vinavon il menaschi el modus actual. Ei vegnan denton fatgas neginas reservas per eventualas investiziuns grondas sco per exemplu renovaziuns/engrondiments ni projects d'innovaziun gronds. La liquiditat e las investiziuns pintgas vegnan garantidas cun quella varianta.

Il decuors en dettagl:

1. El plan da finanzas annual actualisau ei da veser il deficit sin scalem EBIT.
2. Per garantir la liquiditat vegn il deficit sin scalem EBIT mess a quen tenor il plan da finanzas allas vischnauncas pertadras, quei vegn fatg sco contribuziun annuala provisoria cun la clav da repartiziun actuala (50% diember da habitants, 50% capacitat finanziala).
3. Il quen definitiv vegn fatgs suenter che la radunanza generala dalla Spital regiunal Surselva SA ha approbau il quen annual (mintgamai primavera/stad digl onn sequent). Tut tenor resultat ein ils suandonts scenaris pusseivels:
 - varianta a) ei vegn tschentau in quen supplementar
(en cass ch'il resultat ei menders che budgetaus el plan da finanzas)
 - varianta b) il dabien vegn transportaus sin il niev quen annual
(en cass ch'il resultat ei megliers che budgetaus el plan da finanzas)

La finanziaziun descretta vegn mo applicada, sch'il resultat da gestiun sin scalem EBIT muossa senza las contribuziuns annualas dils pertadars < CHF 0 (pia ina sperdita) in deficit.

Il mandat da prestaziun per la ginecologia/igl agid per pagliauancas e la pediatria resp. la garanzia da deficit da maximalmein CHF 536'000 fuss obsoleta naven digl 1. da schaner 2024.

Davart igl augment dallas contribuziuns annualas per garantir il menaschi current dil Spital regiunal Surselva decida la radunanza da delegadas e delegai dalla SanaSurselva a la fin.

Prestaziuns annualas provisorias per las vischnauncas pertadras 2023/2024

Berechnungsgrundlagen:	Gesamtbetrag Jahre 2023/2024		Fr. 5'852'000.00
	50 % nach Einwohnerzahl		Fr. 2'926'000.00
	50 % nach Steuerertrag		Fr. 2'926'000.00

	Nach Einwohnerzahl 2021		Nach Finanzkraftber. 2019/2020		Anteil	
	136.49	Fr. pro Kopf	55.56	Fr. pro Fr. 1'000.00	Betrag	Betrag
Gemeinde	Einwohner	Anteil	Steuerertrag	Anteil	Total	pro Kopf
Breil/Brigels	1'716	234'211.03	3'900'511.11	216'712.43	450'923.45	262.78
Disentis/Mustér	2'033	277'477.28	4'069'854.04	226'121.13	503'598.40	247.71
Falera	626	85'440.62	2'619'510.05	145'540.00	230'980.60	368.98
Ilanz/Glion	4'851	662'096.56	10'773'979.65	598'602.40	1'260'698.95	259.88
Laax	1'990	271'608.36	9'404'898.33	522'536.23	794'144.60	399.07
Lumnezia	2'009	274'201.60	4'204'769.97	233'617.06	507'818.65	252.77
Medel (Lucmagn)	339	46'268.96	613'741.72	34'099.50	80'368.45	237.08
Obersaxen Mundaun	1'160	158'324.47	3'292'199.42	182'914.63	341'239.10	294.17
Safiental	947	129'252.82	1'260'703.89	70'044.72	199'297.50	210.45
Sagogn	751	102'501.45	1'627'867.73	90'444.35	192'945.80	256.92
Schluein	614	83'802.78	1'576'231.60	87'575.44	171'378.20	279.12
Sumvitg	1'079	147'269.05	1'833'505.49	101'869.58	249'138.60	230.90
Trun	1'163	158'733.93	2'002'515.63	111'259.79	269'993.70	232.15
Tujetsch	1'197	163'374.48	2'963'687.59	164'662.51	328'037.00	274.05
Vals	963	131'436.61	2'519'802.40	140'000.24	271'436.90	281.87
Total	21'438	2'926'000.00	52'663'778.63	2'926'000.00	5'852'000.00	272.97

Proposta

La suprastanza comunala propona al parlament communal:

- da prender per enconuschiantscha igl augment dalla contribuziun annuala alla Spital regiunal Surselva SA per garantir il menaschi current.

Ilanz/Glion, ils 14 d'uost 2023

Suprastanza comunala Ilanz/Glion

Aschuntas:

- Messadi per finanziaziun supplementara dallas vischnauncas pertadras